

România
Ministerul Culturii

Ordin Nr. 3443 din 29.09. 2023

În conformitate cu prevederile art. 12 alin. (1) – (5) și art. 14 alin. (1) din Legea nr.182/2000 privind protejarea patrimoniului cultural național mobil, republicată;

Având în vedere prevederile Cap. III din Normele de clasare a bunurilor culturale mobile, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 886/2008;

Ținând seama de Hotărârea de Clasare nr. 8720/2022/14.09.2023 a Comisiei Naționale a Muzeelor și Colecțiilor;

În temeiul prevederilor art. 11 alin. (4) din Hotărârea Guvernului nr. 90/2010 privind organizarea și funcționarea Ministerului Culturii, cu modificările și completările ulterioare,

Ministrul Culturii emite următorul:

ORDIN

Art. 1 Se clasează în patrimoniul cultural național mobil, 14 bunuri culturale mobile cu semnificație etnografică, 1 în categoria juridică „Tezaur” și 13 în categoria juridică „Fond”, aflate în administrarea Muzeului Național „George Enescu”, prevăzute în Anexa care face parte integrantă din prezentul Ordin.

Art. 2 Direcția Patrimoniu Cultural va lua toate măsurile necesare pentru aducerea la cunoștință a prevederilor prezentului Ordin Muzeului Național „George Enescu”, în vederea punerii în aplicare.

Raluca TURCAN

Nr. exemplar 1/_3

Fișă Standard

14 bunuri culturale mobile cu semnificație etnografică, aflate în administrarea Muzeului Național „George Enescu”, clasate în patrimoniul cultural național mobil,
din care:

I. 1 bun în categoria juridică Tezaur

Nr. crt.	Denumirea bunului cultural	Autor(i), atelier, marcă, școală, atribuire (după caz)	Titlul sau tema (dacă este cazul)	Material, tehnică, dimensiuni (eventual dimensiunile suportului) și alți parametri de identificare (după caz)	Datare, anul fabricației (după caz)	Observații (documente de referință anterioare, stare de conservare, cantitate, date speciale + prezența semnăturilor, inscripțiilor, mărcilor ș.a.)
	(1.1)	(1.2)	(1.3)	(1.4)	(1.5)	(1.6)
1	Icoană pe lemn	Atelier local maramureșean	Maica Domnului cu Pruncul „Hodighitria”	<p>Material: lemn; grund; tempera Tehnică: tăiat; șlefuit; sculptat; pictat Dimensiuni: Î= 62.1 cm; LA = 42,5 cm; grosime=3 cm Descriere: degete în sus, în dreapta ține un filacter desfășurat. Atât Maica Domnului, cât și Pruncul lîsus, poartă coroane ornamentate și veșminte cu bordură cu motive geometrice și vegetale ondulatorii. Titlul temei 'Ελεούσα (Eleusa) nu concordă cu tipul iconografic precizat de zugrav. Capul, ușor înclinat spre Prunc și mâna stângă, cu care indică spre acesta, trimit la tipul Hodighitria. Trăsăturile chipurilor sunt redată în stilul inconfundabil pictorilor zugravi maramureșeni: ovalul feței ușor umbrit cu negru de fum, estompează rozul din obraji, ochii mari migdalați, sprâncene îngemănate, nas subțire și bărbie rotunjită. Cromatică: Pictură realizată într-o gamă cromatică cu tonuri calde: dominantă cromatică este de roșu vermillon a majorionului, încadrată în chenar orage de candiu, urmate de verde, albastru, negru de fum, maro deschis.</p> <p>Nr. inv. 88</p>	2/2 sec. XIX	<p>Stare de conservare: Foarte bună (prezintă strat de murdărie aderentă). Inscipții cu litere chirilice: MP ΘΥ ТЕМЕУСА / ІС ХС</p>

II. 13 bunuri în categoria juridică Fond

Nr. crt.	Nr. inv. / Denumirea bunului cultural	Autor(i), atelier, marcă, școală, atribuire (după caz)	Titlul sau tema (dacă este cazul)	Material, tehnică, dimensiuni (eventual dimensiunile suportului) și alți parametri de identificare (după caz)	Datare, anul fabricației (după caz)	Observații (documente de referință antecedente, stare de conservare, cantitate, date speciale + prezența semnăturilor, inscripțiilor, mărcilor ș.a.)
	(1.1)	(1.2)	(1.3)	(1.4)	(1.5)	(1.6)
1	Icoană pe lemn	Atelier staroveri	Răstignirea; Maica Domnului Kazanskaia; Sf. Nicolae; Sf. Arh. Mihail; Sf. Mucenic Dumitru	<p>Materiale: lemn; grund; tempera; uleiuri vegetale Tehnică: tăiat; șlefuit; grunduit; pictat; vernisat Dimensiuni: Î= 37,5 cm; LA = 29 cm; grosime= 2 cm Descriere: Icoana este compusă din patru scene, despărțite de un câmp central sub formă de cruce, avândul pe Iisus Hristos Răstignit (pe crucea ortodoxă slavă), deasupra, pe nori, fiind reprezentat Dumnezeu Savaot în veșminte albe, blagoslovind cu mâna dreaptă. La baza crucii redat craniul lui Adam. Cele patru casete conțin următoarele teme iconografice: stânga sus - este reprezentată Maica Domnului cu Pruncul în brațe (Maica Domnului Kazanskaia); dreapta sus - Sf. Nicolae în veșminte de arhieru; stânga jos Sf. Arh. Mihail (sfânt militar) călare pe un cal roșu, îmbrăcat în haine militare, înaripat; dreapta jos - Sf. M. Dumitru - călare pe un cal negru în poziție cambrată, ținând sulita cu ambele mâini. Întreaga compoziție este închisă cu un chenar oranj, cu o linie subțire, albă, pe margini trasată linie mai groasă cu brun închis. Cromatică: orange, galben, albastru, bleu, verde, ocru, negru, brun., încadrată în chenar orage de candiu, urmate de verde, albastru, negru de fum, maro deschis. Nr. inv. 51</p>	Sf. sec. XIX	<p>Stare de conservare: satisfăcătoare: numeroase zgârieturi, exfolieri a startului pictural și, pe unele locuri, lipsa grundului, până la panoul de lemn. Inscripții cu litere slave (rusă veche): МР ΘΥ/ ІІС ХС/ СОН //гдъ саваоф // СВ. НІКОЛА// СОН// ІІС ХС//Съти Архїс Михайль // С. ВѢЛ. ѿу Димтріи//</p>
2	Icoană pe lemn	Centru iconografic din sud-vestul Rusiei	Icoană cu mai multe scene	<p>Materiale: lemn; grund; tempera Tehnică: tăiat; șlefuit; grunduit; aurit; pictat Dimensiuni: Î= 53,7cm; LA = 46,7 cm; grosime=3, 2 cm Descriere: Icoană compusă din mai multe scene iconografice cu teme independente, delimitate și încadrate de chenare. Registrul din partea de sus al icoanei conține trei teme iconografice (de la stânga la dreapta): 1) Maica Domnului a Tristeții (un izvod mai rar, întâlnit în sud-vestul Rusiei); 2) Iisus Hristos Pantocrator; 3) Sfântul Prooroc Ioan Înaintemergătorul; registrul central: 4)</p>	Secolul al XIX-lea	<p>Stare de conservare: Bună. Inscripții cu litere slave (rusă veche): МР ΘΥ: СОНАВЪДЕНІЕ: ПЕЧАЛИ ІІС ХС; СОН; ОБРА~</p>

				<p>Sfântul Nicolae – flancat, stânga icoanei, pe nori, Iisus Hristos bust, în dreapta icoanei – Maica Domnului; Registrul de jos conține personaje cu sfinți mucenici și îngeri păzitori. Ceata din stânga: 5) Sfântul Mucenic Vnifatie (Bonifatie), Sfântul Mucenic Ioan Voin (Military); Sf. Mucenic Antipo; (Arhiereu Sf. Mucenic Haralampie; Sf. Mucenic Vlasii; Arhiereu? – inscripție ilizibilă. Grupul din dreapta icoanei: Îngerul Păzitor; Sfântul Mucenic Adrianis; Sfânta Muceniță Natalia; Sfânta Muceniță Ulita (cu fiul său Kirik copil); Sfântul Mucenic Cozma; Sfântul Mucenic Damian. Incizat și pictat pe fond aurit (?); stil grafic și inscripții caracteristice icoanelor rusești din sud-vestul Rusiei, motive florale realizate la veșminte, dispunerea și atitudinea personajelor, diferind prin cromatică, prin detaliile executate cu minuțiozitate. Inscripții în dreptul fiecărui personaj și a fiecărei scene, cu litere slavone. Cromatică: fond auriu pe 2/3, aplicat pe strat de culoare roșie, roșu, verde deschis, albastru, alb, negru. Stare de conservare foarte bună, fondul picturii prezintă ușoare exfolieri, permițând vizualizarea stratului de fond roșu, aplicat imediat după uscarea grundului. Nr. inv. 52</p>		<p>ГД ВСЕ/ДЕРЖИТЛ А; ПРІЙДИТИЕ КЪ МНЕ вси труж/дающіа іюбде мененти/назъ упо Ї ПРРКЪ ІІОНН ПРЕ; Азъ видъ исвидъте листвова ОБРАЗ СТ НИКОЛАІ ЧЮД; ІС ХС; МР ОУ; ВО ВРЕМА ОНО Сма Їсѣ наме стеравнейна рѣдУ Їсѣ наме стера Ї:МУ: ВНИФАТІИ // Ї: МУ: ІОННЪ: ВОИ. // Ї: Ї: МУ: АНТИПО // Ї:МУ: ХАРАЛМПІИ: / Ї: Ї: МУ: / ВЛАСІИ/??/ А. ХРАНИТЕЛЪ: Ї: МУ: НАТАЛІА/ Ї: Ї: МУ: КОЗМА / Ї: Ї: МУ: / В</p>
3	Icoană pe lemn	Atelier de iconografi credincioși rit vechi (ruși/lipoveni)	<p>Răstignirea lui Iisus</p> 	<p>Materiale: Blat de lemn cioplit; grund; tempera Tehnică: tăiat; șlefuit; sculptat; pictat și îndreptat cu rindeaua; pe reversul panoului sunt două stângii originale, încastate; panoul a fost acoperit cu un strat de grund și sunt decalcate desenele; liniile conturului desenului sunt acoperite prin staturi succesive de culoare (tempera cu gălbenuș de ou), de la tonuri mai închise la culori deschise. După ce statul de pictură s-a uscat, atunci s-au scris inscripțiile. În final lucrarea este vernisată cu lacuri de protecție din uleiuri vegetale sau rășini. Dimensiuni: Î = 40 cm; LA = 32 cm; grosime = 2 cm Descriere: În centrul compoziției simplificate, pe fond brun-roșcat, pe cruce este înfățișat Iisus Hristos răstignit. În credința ortodoxă, Fiul lui Dumnezeu se redă cu ochii închiși, ceea ce simbolizează sensul de bază al acestei reprezentări, - mântuirea neamului omenesc. Sub brațele crucii se află Maica Domnului și Ioan Bogoslov. La poalele crucii sunt sugerate Golgota, peștera în care se află craniul lui Adam (conform legendei, Adam a fost îngropat pe Golgota, unde Hristos a fost mai târziu răstignit). Deasupra crucii, pe câmp, soarele și luna. Tehnică picturală diferențiată: redarea chipurilor și a veșmintelor este executată cu mai multă acuratețe și precizie, față de cea a</p>	Sf. sec. XIX	<p>Stare de conservare: Bună, panoul de lemn este puțin curbat. Inscripții cu litere slave (rusă veche): ОБРА Распятіа Гда нашего Ііса Христа</p>

				<p>craniului lui Adam, a dealului Golgota și a fondului.</p> <p>Cromatică: Gamă cromatică redusă din substanțe organice, combinație meșteșugită a tonurilor de culoare, folosite în slobozii (atelieri de iconari de rit vechi): brun, orange, ocru cald, galben auriu, verde, negru, alb; chenar lat de culoare orange.</p> <p>Nr. inv. 53</p>		
4	Icoană pe lemn		<p>Isus Hristos Pantocrator</p> <p>Materiale: lemn; grund; tempera</p> <p>Tehnică: tăiat; șlefuit; grunduit; pictat</p> <p>Dimensiuni: Î = 40 cm; LA = 32,5 cm; grosime = 2 cm</p> <p>Descriere: Scena iconografică realizată pe întreaga suprafață, încadrată în chenar oranj, îl reprezintă pe Iisus Pantocrator după cum glăsuiește și inscripția cu litere slave: "Господь Вседержитель" (Dumnezeu Atotputernicul). Robustețea formelor conferă deplină forță unei prezențe reale a figurii sale, pe care le simți însuflețită de o aprigă încordare spirituală. Cu mâna stângă ține cartea sfântă deschisă în care este scris cu litere slavone: "Veniți la mine, voi toți, cei oproșiți de soartă...".</p> <p>Carnația chipului și a mâinilor este realizată cu umbre de nuanța lutului prin procedeul de culori topite.</p> <p>Poartă o tunică portocalie cu mâneci largi cu motive florale similare volutelor, ștanțate pe metal argintiu. La mâneci, umeri și la gât sunt prezente motive geometrice în formă de cercuri, puncte și ondulații.</p> <p>Aureola cu nimb cruciger, este trasată cu o linie de culoare roșie, dublată pe unele porțiuni cu o altă linie de culoare albă, în interior cu motive florale și puncte incizate în stratul de foiță metalică argintie și cu inscripțiile "eu sunt alfa și omega". Motive geometrice: linii, puncte și cerculețe între două linii fin incizate pe marginea foiței, creând un dublu chenar.</p> <p>Cromatică: Gamă cromatică redusă, dominantă fiind roșul de diferite nuanțe ("krasnuški"), ocru, alb, negru, foiță metalică argintie.</p> <p>Nr. inv. 54</p>	Sf. sec. XIX	<p>Stare de conservare: Bună</p> <p>Inscripții cu litere slave (rusă veche): ІС ХС; СОН; ОБРА- ГД ВСЕ/ДЕРЖИТЛЬ; ПРІИДИ/ТЕ КО МНЄ вси /труж/дающиса/ іобде менєнти</p>	
5	Icoană pe lemn		<p>Sfinții Împărați Constantin și Elena</p> <p>Materiale: lemn; grund; clei; tempera; verni</p> <p>Tehnică: tăiat; pensulat clei de oase pe suprafața de pictat, aplicat grund, aurit cu suflatorul, pictat cu tempera amestecat cu apă și emulsie de ou, vernisat cu uleiuri vegetale.</p> <p>Dimensiuni: Î = 81 cm; LA = 59,5 cm; grosime = 2,5 cm</p> <p>Descriere: Icoana este împărțită, imaginar, în două registre cu teme iconografice diferite, dar care au în comun simbolul creștinismului, simbolul interferenței cerului cu pământul – Crucea.</p> <p>Registrul superior are ca temă Încoronarea Maicii Domnului, tratată într-o manieră unică: Sfânta Treime (așa cum glăsuiesc</p>	Sf. sec. XIX	<p>Stare de conservare: Stare de conservare satisfăcătoare; prezintă multiple intervenții pe stratul pictural și cracliuri de îmbătrânire.</p> <p>Inscripții cu litere chirilice scrise cu roșu (pe unele porțiuni, din cauza intervențiilor de</p>	

				<p>inscripțiile) este formată din Iisus Hristos, care ține crucea, Dumnezeu tatăl sprijinit pe un imens glob și Duhul Sfânt sub formă de porumbel, Maica Domnului, cu mâine încrucișate stă la baza crucii. Dumnezeu Tată și Fiul Hristos, țin coroana care urmează a fi pusă pe capul Maicii Domnului.</p> <p>Prezența în cadrul scenei Încoronării Maicii Domnului a Sfintei Treimi reprezentate prin Dumnezeu-Tatăl bătrân, Hristos și Porumbelul, arată o înrudire cu tipul iconografic Sfânta Treime „Paternitate”.</p> <p>Spațiul pământean îi prezintă pe Sfinții Împărați Constantin și Elena îmbrăcați în fastuoase costume, brodate cu motive vegetale, cu însemnele puterii imperiale – coroane frumos decorate. Sunt prezentați în picioare, așezați simetric de o parte și alta a crucii, profilați pe un fundal auriu, ce amintește de legendara bogăție a Constantinopolului. De o parte și de alta a Sfinților Împărați Constantin și Elena, tot în picioare sunt prezenți Sfântul Ierarh Nicolae (?) și Sfântul Ioan Botezătorul (?).</p> <p>Între spațiul celest și pământ îi avem prezentați pe Arhanghelii Gavriil și Mihail.</p> <p>Cromatică: Fond aurit și intervenții cu bleu, pictură în culori calde cu violet, roșu, maro, albastru, verde, chenar roșu.</p> <p>Nr. inv. 55</p>		restaurare, se pot doar intui): (?) ТРОИЦЪ; МИХАИЛ; ГАВРИЛ; ЕЛЕНА. La baza crucii, este o inscripție ilizibilă, e posibil ca icoana să fie datată.
6	Icoană pe lemn	Rusia, Holui, atelier de iconografi credincioși rit vechi	<p>Maica Domnului cu Pruncul "Chezașa celor păcătoși"</p> 	<p>Materiale: lemn; grund; tempera</p> <p>Tehnică: Lemn secționat și șlefuit, așternut stratul de grund, desenat tema iconografică. Tăiat ștanța cu motive în matriță foia metalică, care se lipea pe porțiunea de grund necesară. Culoarele se prepară prin adăugarea de apă, diluată cu gălbenuș de ou, până la obținerea unei paste omogene. Acoperirea diferitelor zone se face după culorile modelului cu umbră și semitonuri. Când stratul se usucă, devine mat și solid.</p> <p>Dimensiuni: Î= 48,8 cm; LA = 39,6 cm; grosime=3, 2 cm</p> <p>Descriere: Artistul tratează tema după cu multă seriozitate și pioșenie, chipul înclinat și ferm, pe cap poartă coroană cu motive ornamentale, veșmintele prezintă motive vegetale ample. Pe brațul stâng, Feccioara poarta Pruncul. Cu mana dreapta, arată spre El: ea îl înfățișează oamenilor pe împăratul lumii. Chipul Pruncului este deja cel al Domnului, cu nimb cruciger, marcat $\text{C} \text{O} \text{H}$, încoronat și cu haină lungă de un alb pur. Pruncul privește spre maica Sa, iar, într-un gest de mare tandrețe, cu mânuțele sale mici atinge mâna dreaptă a Maicii. Veșmintele prezintă numeroase motive: geometrice și motiv floral amplu pe întreaga suprafață, coroanele cu motive florale obținute prin incizie. De o parte și de alta a spațiului pictural, în stratul de foiță marcat cu motive punctiforme, la fel și mânecile veșmintelor și maforionul. Nimburile personajelor sunt incizate în</p>	Sf. sec. XIX	<p>Stare de conservare: Relativ bună.</p> <p>Inscripții cu litere slave (rusă veche): $\text{C} \text{O} \text{H}$; $\text{O} \text{B} \text{P} \text{A} (3)$ $\text{C} \text{P} \text{O} \text{P} \text{O} \text{R} \text{U} \text{C} \text{H} \text{N} \text{I} \text{C} \text{Y}$ $\text{G} \text{P} \text{E} \text{C} \text{H} \text{Y} \text{M} \text{B} \text{ } \text{B} \text{C} \text{Y}$; $\text{I} \text{I} \text{C}$ $\text{X} \text{C}$</p>

				<p>stratul de foiță și trasat ulterior cu roșu. Interiorul nimbului Maicii are motive florale punctate prin incizie.</p> <p>Cromatică: Gamă cromatică redusă, dominantă fiind roșul de diferite nuanțe (crasnușki), ocru, alb, negru, foiță metalică argintie.</p> <p>Nr. inv. 56</p>		
7	Icoană pe lemn	Rusia/România atelier de iconografi credincioși rit vechi (?)	<p>Maica domnului cu Pruncul:</p> <p>1) "Înmuierea Sufletelor rele", 2) "Recuperarea Sufletelor Pierdute", 3) "Prigonirea Durerii". 4) Sobor de Sfinți</p>	<p>Materiale: lemn; grund; tempera, verni</p> <p>Tehnică: tăiat; șlefuit; sculptat; pictat, inscripționat; vernisat</p> <p>Dimensiuni: Î = 42 cm; LA = 32,7 cm; grosime = 3, 2 cm</p> <p>Descriere: Suprafața icoanei este împărțită în patru dreptunghiuri încadrate într-un chenar lat mărginit cu bordură îngustă bicoloră.</p> <p>În trei reprezentări, din cele patru, Fecioara Maria este redată în diferite ipostaze cu trăsături unice, impresionând cu frumusețea tinerească, tulburată și îngrijorată pentru patimile omenirii. Ochii larg deschiși ușor umbriți sub sprâncenele frumos conturate, gura cu buzele strânse. Culorile veșmintelor sunt cele convenționale.</p> <p>În prima ipostază (stânga sus), cu elemente schematizate de arhitectură, figura statutară a Maicii Domnului încoronată "Înmuierea Sufletelor rele", iar Iisus copil, tot încoronat, arată, fără atinge, cu mâna spre obrazul mamei; a doua reprezentare mai "îndulcită" a Fecioarei cu Pruncul în brațe, "Maica Domnului Recuperarea Sufletelor Pierdute", atât Maica Domnului, cât și Pruncul Iisus se află într-o atitudine tandră; scena din registrul de jos, stânga, o înfățișează pe "Maica Domnului Prigonirea Durerii". În toate ipostazele este drapată într-un maforion roșu, detaliile și elementele simbolice fac diferența. În cea de-a patra casetă este prezentat un sobor de sfinți, Sfântul Haralambie și cei trei ierarhi: Grigore, Vasile și Ioan.</p> <p>Inscripții în slavonă cu brun și majuscule în dreptul fiecărei scene, inscripții cu litere cursive la fiecare sfânt.</p> <p>Cromatică: fondul roz pal, chenar lat cu maro; culorile veșmintelor care se rezumă la roșu-violaceu, roșu, roz, ocru și verde, albastru, bleu, mov; modelul delicat al chipurilor de culoarea lutului topit, constituie elemente de mare efect artistic în execuția icoanei.</p> <p>Nr. inv. 57</p>	Sf. sec. XIX	<p>Stare de conservare:</p> <p>bună (blatul de lemn puțin curbat, stratul pictural pe anumite porțiuni desprins și remediat cu rășini speciale), cu numeroase orificii de zbor cauzate de insectele xilofage.</p>
8	Covor	Atelier Oltenia		<p>Materiale / Tehnică: Țesut în război vertical, în atelier. Urzit bumbac și bătut lână. Țesut în două ite cu urzeală ascunsă; ales curb, ales în tehnica karamani, terminații cu franjuri aplicate și înnodate.</p> <p>Dimensiuni: L = 240 cm; LA = 198,4 cm; franjuri = 9 cm.</p> <p>Descriere: Compoziție închisă în triplu chenar, cel exterior, pe fond crem, este mărginit cu dinți de fierăstrău, cu o succesiune</p>	3/4 sec. XX	<p>Stare de conservare:</p> <p>Bună (prezintă de grăsime de origine necunoscută).</p>

				<p>de motive florale alese (crenguțe cu flori și boboci de floare), al doilea, pe fond brun, este ales cu crenguțe cu boboci de floare. Chenarul de lângă câmpul central, cu fondul crem, prezintă zigzaguri. Ansamblul decorativ al câmpului, realizat pe fond bleumarin, este decorat motive avimorfe, ramuri cu frunze și flori, șiruri policrome de ramuri cu frunze și flori mărgărint dispuse orizontal.</p> <p>Cromatică: Gamă cromatică cu spectru serios și cumpătat: bleumarin, urmat de brun, alb, negru, siena arsă, galben crom, verde crom, roz pudrat.</p> <p>Nr. inv. 145</p>		
9	Covor	Țesut în gospodărie (Oltenia? Moldova?)		<p>Materiale / Tehnică: Urzit și bătut lână, țesut în două ițe cu urzeală ascunsă, ales cu fire întrepătrunse, printre și peste fire, franjuri cusute la capete.</p> <p>Dimensiuni: L = 308 cm; LA = 106 cm; franjuri = 9 cm</p> <p>Descriere: Piesă, de formă dreptunghiulară, alcătuită dintr-o foaie, cu franjuri cusute și înnodate; țesătură cu dublură din pânză industrială, adăugată ulterior pentru rezistență. Țesătura are motive vegetale/florale, puternic stilizate până la geometrizare, dispuse pe chenarul ocru deschis și pe câmpul cu șiruri de motive realizate pe axa longitudinală, având central o bandă roșie violacee, încadrată alternativ de benzi cu siena natural, galben citron verzui, verde crom-gălbui, intercalate cu benzi negre.</p> <p>Cromatică: Gama cromatică redusă, bazată pe culori vegetale în tonuri calde, dar de mare rafinament decorativ: dominanta cromatică este ocupată fondului ocru, urmată de negru, siena natural, galben citron verzui, verde crom-gălbui și roșu violaceu.</p> <p>Nr. inv. 247</p>	1/3 a secolului al XX-lea	Stare de conservare: Bună. Neconservat, prezintă pete de ceară și vin.
10	Ștergar	Țesut în gospodărie Muntenia (?)	 <p>Materiale / Tehnică: Bumbac și borangic prelucrat în gospodărie; arnici colorat pentru motive decorative; țesut în două ițe; ales peste fire; ales suveicat, ales printre fire; ales cu suveica cu fir întors, netivit; fire de urzeală răsucite sub formă de franjuri</p> <p>Dimensiuni: L = 230 cm; LA = 53,7 cm; franjuri = 8 cm</p> <p>Descriere: O piesă dreptunghiulară, o foaie, țesută în două ițe; cu franjuri lungi din firele de urzeală răsucite cu mâna. Decor geometric dispus orizontal pe toată suprafața ștergarului, constând vergi simple, vergi punctate cu arnici colorat și dreptunghiuri cu șiruri de linii realizate cu bumbac și arnici (la capete pe 2/3 din suprafața ștergarului); Câmpul central învergat cu fir de bumbac, reliefat în contextură, nediferențiat cromatic.</p> <p>Cromatică: fondul alb-gălbui (culoarea naturală a borangicului), decor cu alb, albastru, bej, roșu.</p> <p>Nr. inv. 251</p>	Secolul XX	Stare de conservare: Bună	

11	Covor	Atelier Oltenia		<p>Materiale / Tehnică: Urzit și bătut lână, țesut (în război vertical) în două ite cu urzeală ascunsă, ales cu fire întrepătrunse și karamani cu găurele, înodat.</p> <p>Dimensiuni: L = 224 cm; LA = 163 cm; ciucuri = 8 cm</p> <p>Descriere: Piesă de formă dreptunghiulară alcătuită dintr-o foaie, franjuri din fire de urzeală înodate, cu motive decorative pe întreaga suprafață. Compoziție cu câmp albastru ultramarin, limitat de un chenar media sable și un chenar marginal – lat, roșu permanent, bordat pe toate laturile. Piesa este mărginită, pe laturile lungi, de dinți de fierăstrău. Ansamblul decorativ al câmpului, longitudinal și realizat prin alternanța ritmică, prezintă motive decorative vegetale și florale: crengi cu frunze, flori cu șase petale și crengi de mărgăritar. Chenarul sable este ales cu ghirlande formate din flori policrome cu șase petale, pe laturile lungi și linii simple pe cele scurte. Chenarul roșu este decorat cu buchete alcătuite din nalbe înconjurată de frunze în alternanță cu crenguțe de mărgărint.</p> <p>Cromatică: Gama cromatică vie, diversificată, de mare rafinament decorativ: ultramarin, roșu permanent, sable, siena natural, verde crom, galben crom, violaceu, brun și roșu.</p> <p>Nr. inv. 252</p>	½ a secolului XX	Stare de conservare: Bună
12	Icoană pe lemn		Sfântul Ierarh Nicolae cu sfinți pe chenar	<p>Materiale: lemn; grund; tempera, verni</p> <p>Tehnică: tăiat; șlefuit; sculptat; pictat, inscripționat, vernisat</p> <p>Dimensiuni: Î = 53 cm; LA = 42,5 cm; grosime = 3 cm</p> <p>Descriere: Icoana este o compoziție închisă, încadrată într-un chenar lat, auriu, cu bordură bicoloră (albastru-roșu), îl are reprezentat central pe Sfântul Nicolae zugrăvit cu fruntea înaltă și ridată, cu barba rotundă, ușor buclată și scurtă, nasul lung și fin, ochii migdalați, cu privirea îndreptată în stânga privitorului. Aureola trasată cu roșu depășește linia de delimitare a chenarului.</p> <p>Conform canoanelor, sfântul este reprezentat fără mitră și îmbrăcat în felon cu cruci pe piept și motive vegetale, mâna dreaptă o are ridicată în dreptul pieptului făcând gestul blagoslovirii, pe brațul stâng o carte sfântă deschisă cu următoarea zicere: "Cela ce ai dăruit nouă aceste rugăciuni obștești și împreună glăsuitoare...": (cf. pp. 151, 310).</p> <p>În ambele părți, la nivelul umerilor, în medalioane sunt prezenți Iisus (stânga) și Maica Domnului (dreapta). Realizată cu sfinți pe chenar: Sfântul Ipati, Sfântul Stere (?), Sfânta Muceniță Matrona (Прмy Матрона) și Sfânta Muceniță Alexandra -? (ilizibil, se citește doar sfârșitul cuvântului сандра).</p> <p>Cromatică: auriu, roșu deschis, maro, galben, negru, alb, ocru.</p> <p>Nr. inv. 711</p>	Sf. sec. XIX	<p>Stare de conservare: La nivelul stratului pictural icoana prezintă un colț rupt (din cauza insectelor xilofage, care au slăbit rezistența lemnului) și porțiuni de pictură cu grund lipsă, inscripții șterse și ilizibile la inspecția vizuală, zgârieturi, depuneri aderente de murdărie.</p> <p>Inscripții: С ты ни КÖЛАИ (în stânga și în dreapta sfântului - sunt prescurtări); IC XC; МР ФУ; ВО ВРЕМА ÖНÖ Сма лїсѣ name стеравнейна рöду ВО ВРЕМА ÖНÖ Сма лїсѣ name стеравнейна рöду лїсѣ name стера</p>

13	Icoană pe lemn		Sfântul Mitrofan Făcător de Minuni	<p>Materiale: Lemn; grund; tempera</p> <p>Tehnică: tăiat lemn, grunduit și șlefuit. Culoarea (tempera) este diluată cu emulsie de gălbenuș de ou. Liniile desenului și contururile sunt acoperite mai apoi progresiv de culoare până când nu mai rămân spațiile albe. După uscarea, pe stratul uscat se scriu inscripțiile și se acoperă întreaga suprafață cu verni.</p> <p>Dimensiuni: l = 33,4 cm; LA = 29 cm; grosime = 2,6 cm</p> <p>Descriere: Icoana îl reprezintă pe „Sfântul Mitrofan Episcopul Voronejului”, pe un fond în nuanță de siena închis, în mantie de monah cu tonuri de ultramarin, ținând cu mâna dreaptă o carte în ton de alb și roșu permanent. Mantia de schimă mare - „cuculul” - (cu insemnul crucii deasupra frunții), lasă să se vadă sacosul - un vestmânt cu mâneci scurte și largi de culoare galbenă cu motive ornamentale vegetale și mâneca cămășii de culoare verde.</p> <p>Referința iconografică: Este o reprezentare unică a arhierilor din acea vreme, datorată testamentului spiritual pe care l-a lăsat înainte de moarte.</p> <p>Inscripția care edifică tema iconografică este poziționată pe latura de sus a icoanei, cu text scris cu prescurtări în alfabetul slavon: Ст. ль / Чудтовъ // (М)итрофлнъ / Епис: / Воронежскіи (St.ul / Făcător de Minuni // Mitrofan / Epis. / Voronejului).</p> <p>Execuția se caracterizează prin grija pentru volumetrie și proporțiile anatomice, desenul este sigur, redat în stil naturalist, fără a sfida normele canonice. Efectele picturale se datorează cunoștințelor din celelalte domenii ale picturii, precum și dibăciei tehnice.</p> <p>Cromatică: siena închis, ultramarin, alb, roșu, verde închis.</p> <p>Nr. inv. 814</p>	Sf. sec. XIX	<p>Stare de conservare: Prezintă ușoare exfolieri și mici pierderi ale stratului de culoare, inclusiv la inscripții. Pe verso icoana are numeroase orificii de zbor, produse de insectele xilofage, astupate cu rășină cu rol biocid.</p> <p>Inscripții: Ст. ль / Чудтовъ // (М)итрофлнъ / Епис: / Воронежскіи</p>
----	----------------	--	---	--	--------------	--

MINISTERUL CULTURII

Nr. 8720/2022/14.09.2023

COMISIA NAȚIONALĂ A MUZEELOR ȘI COLECȚIILOR

HOTĂRÂRE DE CLASARE

În ședința din data de 14.09.2023, în urma analizării Rapoartelor de expertiză și a documentației specifice, Comisia Națională a Muzeelor și Colecțiilor a hotărât clasarea în patrimoniul cultural național mobil, a 14 bunuri culturale cu semnificație etnografică, 1 în categoria juridică Tezaur și 13 în categoria juridică Fond, aflate în administrarea Muzeului Național „George Enescu”.

Dr. Emanuel-Viorel Petac

PREȘEDINTE COMISIA NAȚIONALĂ A
MUZEELOR ȘI COLECȚIILOR

Nr. ex. 1/2